

2013-11-12

B E S L U T

Mangold Fondkommission AB
Att: styrelsens ordförande
Engelbrektsplan 2
114 34 STOCKHOLM

FI Dnr 11-5811
Delgivning nr 1

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Varning och straffavgift

Finansinspektionens beslut (att meddelas den 13 november 2013 kl. 08.00)

1. Finansinspektionen ger Mangold Fondkommission AB (org. nr. 556585-1267) en varning.
(25 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden)
2. Mangold Fondkommission AB ska betala en straffavgift på 6 000 000 kronor.
(25 kap. 8–10 §§ lagen om värdepappersmarknaden)

Hur man överklagar, se *bilaga 1*.

Sammanfattning

Mangold Fondkommission AB, org. nr. 556585-1267 (Mangold eller bolaget) har tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (LV) och tillstånd att utöva försäkringsförmedling enligt lagen (2005:405) om försäkringsförmedling.

Finansinspektionens undersökning visar att Mangold har brutit mot flera centrala kundskyddsregler i LV.

Mangold har bland annat brutit i sin hantering av intressekonflikter. Finansinspektionen konstaterar att det funnits starka incitament för bolagets rådgivare att rekommendera kunderna vissa produkter framför andra utifrån bolagets ersättningssystem. Bolagets ersättningssystem har även skapat incitament för rådgivarna att rekommendera kunderna att genomföra omstruktureringar i sina värdepappersinnehav, även om detta inte varit lämpligt för kunderna. Dessa intressekonflikter har Mangold inte hanterat på ett fullgott sätt, vilket ökat risken för att kundernas intressen åsidosatts till

förmån för bolagets intressen. Därmed har bolaget inte levt upp till grundläggande krav om att tillvarata kundernas intressen när det erbjuder investeringstjänster.

Mangold har vidare lämnat sina kunder vilseledande information om det ansvar som bolaget har enligt bestämmelserna om lämplighetsbedömning. Dessutom har bolaget underlåtit att inhämta nödvändiga uppgifter från kunderna för att kunna rekommendera produkter som varit lämpliga för dem. Detta har medfört risk för att bolagets kunder investerat i finansiella instrument som inte varit lämpliga för dem. Därutöver har Mangold, genom uppdragsavtal, lagt ut tillståndspliktig verksamhet till ett bolag som har saknat nödvändiga tillstånd. Detta har utsatt bolagets kunder inom den diskretionära portföljförvaltningen för stora risker. Mangold har även underlåtit att anmäla uppdragsavtalet till Finansinspektionen. Flera av bristerna har försvårat Finansinspektionens tillsyn.

I Finansinspektionens undersökning har vidare framkommit att Mangold haft allvarliga brister i sin interna styrning och kontroll. Bolaget har inte säkerställt att funktionen för regelefterlevnad haft de resurser som krävs för att kunna utöva en effektiv kontroll av bolagets regelefterlevnad. Detta har fått till följd att bolaget under en längre tid inte haft en fungerande uppföljning av regelefterlevnaden i bolaget. Därutöver har bolaget under en längre tid saknat en funktion för riskhantering som arbetat oberoende, trots att detta har krävts med hänsyn till bolagets verksamhet.

Sammantaget finner Finansinspektionen att bolaget inte uppfyllt de krav som ställs på ett bolag som driver värdepappersrörelse. Bristerna har varit så allvarliga att Finansinspektionen har övervägt att återkalla bolagets tillstånd. Eftersom Mangold har vidtagit omfattande åtgärder för att komma tillrätta med de iakttagna bristerna bedömer Finansinspektionen dock att det är tillräckligt att meddela bolaget en varning förenad med straffavgift.

1 Bakgrund

1.1 Undersökningen

Finansinspektionen har, som ett led i sin löpande tillsyn, genomfört en temaundersökning om hur marknaden för strukturerade produkter fungerar och hur dessa produkter konstrueras och säljs vidare (distribueras). Mangold ingick i undersökningen.

Finansinspektionen har inom ramen för undersökningen bland annat granskat om Mangold följer bestämmelserna om inhämtande av uppgifter för lämplighetsbedömning, hantering av intressekonflikter, diskretionär portföljförvaltning och uppdragsavtal i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (LV). Finansinspektionen har i denna del granskat kundakter för 30 av bolagets rådgivningskunder. Dessutom har Finansinspektionen granskat det kundavtal som Mangold ingår med sina kunder om diskretionär portföljförvaltning, bolagets leverantörsavtal för modellportföljer, samt bolagets riktlinjer för intressekonflikter.

Finansinspektionen har vidare undersökt Mangolds interna styrning och kontroll. I denna del har Finansinspektionen granskat bolagets riktlinjer för risk och regelefterlevnad, årsplaner för risk- och regelefterlevnadsfunktionerna, risk- och regelefterlevnadsrapporter, styrelseprotokoll, internrevisionsrapporter samt underlag för de stickprovskontroller som risk- och regelefterlevnadsfunktionerna genomfört under åren 2010–2012.

Finansinspektionen har genomfört ett platsbesök hos Mangold den 27 och 28 augusti 2012. Bolaget har också skriftligen lämnat uppgifter i ärendet.

Mangold fick den 8 augusti 2013 tillfälle att yttra sig över de iakttagelser och preliminära bedömningar som Finansinspektionen gjort. Bolaget informerades även om att Finansinspektionen övervägde ett ingripande. Bolaget yttrade sig den 13 september 2013.

1.2 Om Mangold

Mangold har tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt 2 kap. 1 § LV i form av mottagande och vidarebefordran av order i fråga om ett eller flera finansiella instrument, utförande av order avseende finansiella instrument på kundens uppdrag, handel med finansiella instrument för egen räkning, diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument, investeringsrådgivning till kund avseende finansiella instrument, garantigivning avseende finansiella instrument och placering av finansiella instrument med ett fast åtagande samt placering av finansiella instrument utan fast åtagande.

Bolaget har vidare sidotjänstillstånd enligt 2 kap. 2 § LV för att förvara finansiella instrument för kundens räkning och ta emot medel med redovisningsskyldighet, lämna kunder kredit för att kunden, genom värdepappersbolaget, ska kunna genomföra en transaktion i ett eller flera finansiella instrument, lämna råd till företag om kapitalstruktur, företagsstrategi och liknande frågor samt lämna råd och utföra tjänster vid fusioner och företagsuppköp, utföra tjänster i samband med garantigivning avseende finansiella instrument samt ta emot kundens medel på konto för att underlätta värdepappersrörelsen.

Bolaget har dessutom sidoverksamhetstillstånd enligt 2 kap. 3 § LV för att vara Certified Adviser. Slutligen har bolaget tillstånd, enligt 2 kap. 1 § lagen (2004:405) om försäkringsförmedling, att utöva försäkringsförmedling i samtliga livförsäkringsklasser samt i klasserna olycksfalls- och sjukförsäkring.

Mangold hade cirka 50 anställda i början av 2013. Bolaget har fem affärsområden; Aktiehandel, Corporate Finance, Emissionstjänster, Kapitalförvaltning och Market Making.

Inom området Aktiehandel utförs order på marknadsplatser, både genom traditionellt mäklari och genom att kunderna handlar genom Mangolds handelsapplikation. Avdelningen för Corporate Finance ansvarar för Mangolds verksamhet som Certified Adviser på NASDAQ OMX First North (First North). Bolaget har som Certified Adviser till uppgift att säkerställa att bolag listade på First North uppfyller krav på bland annat informationsgivning. Inom

samma avdelning tillhandahåller bolaget även tjänster inom kapitalanskaffning, förvärv och fusioner. Inom området Emissionstjänster utförs administrativa tjänster, bland annat vid emissioner och anslutning av bolag till Euroclear. Området Market Making tillhandahåller likviditetsgaranti genom att löpande ställa priser i aktier listade på exempelvis First North. Inom detta område organiseras även den inofficiella värdepappershandeln på bolagets så kallade Mangoldlista. Affärsområde Kapitalförvaltning innefattar framtagande av strukturerade produkter, extern distribution av strukturerade produkter, investeringsrådgivning och diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument.

Mangold förmedlar inom sin investeringsrådgivning huvudsakligen strukturerade produkter såsom aktieindexobligationer, autocalls, sprinters och hävstångscertifikat. Mangold hade vid tiden för platsbesöket cirka 200 aktiva rådgivningskunder.

2 Tillämpliga bestämmelser

I detta ärende blir centrala kundskyddsregler som gäller för värdepappersinstitut aktuella, nämligen regler om intressekonflikter och information till kund, lämplighetsbedömning och uppdragsavtal. Även regler om intern styrning och kontroll blir tillämpliga.

En närmare redogörelse för de bestämmelser som Finansinspektionen har tillämpat vid prövningen i detta ärende framgår av *bilaga 2*.

3 Finansinspektionens bedömning

3.1 Intressekonflikter och information till kund

Ett värdepappersinstitut ska, enligt 8 kap. 1 § LV, tillvarata sina kunders intressen när det tillhandahåller investeringstjänster eller sidotjänster till dessa samt handla hederligt, rättvist och professionellt. Ett värdepappersinstitut ska även i övrigt handla på ett sätt så att allmänhetens förtroende för värdepappersmarknaden upprätthålls. Detta är några av de mest grundläggande kraven som ställs på den som driver värdepappersrörelse.

Kopplat till denna övergripande bestämmelse finns det i LV mer detaljerade regler som styr värdepappersinstitutens verksamhet. Bland annat finns regler som ålägger värdepappersinstituten att hantera de intressekonflikter som finns i verksamheten och regler som innebär att den information som ett värdepappersinstitut lämnar till sina kunder ska vara rättvisande och tydlig och inte vilseledande.

3.1.1 Intressekonflikter i Mangolds verksamhet

Av 8 kap. 21 § LV följer att ett värdepappersinstitut ska vidta alla rimliga åtgärder för att identifiera intressekonflikter i sin verksamhet och för att förhindra att kundernas intressen påverkas negativt av intressekonflikter. Om de åtgärder som institutet vidtar inte räcker för att förhindra att kundernas

intressen kan komma att påverkas negativt, är institutet skyldigt att informera kunden om intressekonflikten.

I samband med Finansinspektionens platsbesök hos Mangold framkom att två av de totalt tre rådgivarna inom bolagets kapitalförvaltning hade helt rörlig intäktsbaserad ersättning. En sådan ersättningsmodell skapar enligt Finansinspektionens bedömning generellt sett incitament för rådgivarna att rekommendera kunderna produkter som genererar hög ersättning till bolaget och rådgivarna, trots att det kan finnas andra produkter som är mer fördelaktiga för kunden. Av de produkter som Mangold förmedlar ger hävstångscertifikat i regel betydligt högre ersättning i relation till investerat kapital än andra produkter. Detta beror på att ersättningen för hävstångscertifikat baseras på det belopp som exponeras genom investeringen medan ersättningen för andra produkter i Mangolds utbud baseras på det finansiella instrumentets nominella belopp. För hävstångscertifikat kan det exponerade beloppet ofta vara fyra till sex gånger större än det investerade beloppet. Enligt Finansinspektionens bedömning har Mangolds rådgivare därmed haft incitament att förmedla hävstångscertifikat till kunderna framför andra typer av strukturerade produkter.

Av Mangolds riktlinjer för hantering av intressekonflikter (fastställda den 15 augusti 2012) framgår att Mangold har identifierat att det kan finnas ett ekonomiskt eller annat intresse för bolaget att rekommendera en viss produkt framför en annan mot bakgrund av provisionsnivå. Det framkommer vidare av riktlinjerna att Mangold hanterar den aktuella intressekonflikten genom att information om provisionsnivåer inte delges kapitalförvaltarna. Informationen hanteras istället av avdelningens chef. Detta innebär, enligt riktlinjerna, att provisionen inte tillmäts någon relevans vid valet av produkt som rekommenderas till kunden. Det framgår också av riktlinjerna att Mangold har en policy som anger att ersättningsnivån inte ska tillmätas någon betydelse vid selektion och urval av portföljkomponenter.

Mangold har i sitt yttrande instämt i att den för hävstångscertifikat typiskt sett högre provisionsnivån kan utgöra ett problem ur intressekonfliktssynpunkt. Mangold har vidare bekräftat att bolaget hanterat den aktuella intressekonflikten på det sätt som beskrivits i bolagets riktlinjer för hantering av intressekonflikter samt uppgett att bolaget, vid den tidpunkt då riktlinjerna fastställdes, ansåg att detta var en tillräcklig åtgärd för att hantera den aktuella intressekonflikten. Bolaget beslutade i december 2012 att ta bort hävstångscertifikat ur det sortiment som rådgivare med intäktsbaserad ersättning förfogar över.

Enligt Finansinspektionens bedömning får det anses vara allmänt känt bland personer som arbetar med investeringsprodukter att hävstångscertifikat i regel genererar högre ersättning i förhållande till investerat belopp än andra strukturerade produkter. Den åtgärd som bolaget har vidtagit för att hantera den aktuella intressekonflikten, som går ut på att endast chefen för avdelningen har haft information om ersättningsnivåerna för de olika produkterna, kan därmed inte anses vara tillräcklig. Det framkom också vid platsbesöket hos Mangold att bolagets rådgivare, trots den vidtagna åtgärden, kände till bolagets ersättningsmodell och nivåerna på de provisioner som bolagets olika produkter

genererar. Att bolaget haft en policy som anger att ersättningsnivåer inte ska tillmätas någon betydelse vid valet av de produkter som ska ingå i portföljerna är inte heller en åtgärd som kan anses förhindra att rådgivarna faktiskt påverkats av den intressekonflikt som funnits i verksamheten. De åtgärder Mangold har vidtagit har således inte varit tillräckliga för att uppfylla kravet i LV om att bolaget ska vidta rimliga åtgärder för att förhindra att kundernas intressen påverkas negativt av en intressekonflikt. Det har heller inte framkommit att Mangold har informerat sina kunder om intressekonflikten.

Av Finansinspektionens undersökning har framkommit att Mangold får ersättning varje gång bolaget förmedlar strukturerade produkter. Detta innebär att rådgivare som har ersättning baserad på Mangolds intäkter har ett intresse av att rekommendera kunden att genomföra omstruktureringar i sitt värdepappersinnehav, även om detta inte skulle vara en lämplig lösning för kunden. Denna intressekonflikt har inte identifierats i Mangolds rutiner för hantering av intressekonflikter.

Mangold har i sitt yttrande uppgett att bolaget delar Finansinspektionens uppfattning att det finns incitament för de rådgivare som erhåller intäktsbaserad ersättning att rekommendera kunder att genomföra omstruktureringar i sina värdepappersinnehav. Anledningen till att intressekonflikten inte identifierats i bolagets riktlinjer för hantering av intressekonflikter är, enligt Mangold, att den typen av intäktsdrivande verksamhet över huvud taget inte förekommit hos bolaget. Mangold har i denna del lämnat in en översikt över omsättnings-hastigheten på de produkter som rådgivarna kan förmedla för att visa att omsättningshastigheten på de produkter som de aktuella rådgivarna förmedlar varit mycket låg. Mangold har dessutom anfört att bolagets riskhanteringsfunktion får ett meddelande varje gång en transaktion görs och att en onormalt hög omsättning i en produkt därför hade upptäckts omgående av bolagets riskhanteringsfunktion. Av denna anledning anser Mangold att bolaget inte åsidosatt sina kunders intressen. Mangold har den 12 september 2013 lagt till intressekonflikten till sina riktlinjer för hantering av intressekonflikter.

Enligt Finansinspektionen är det klarlagt att de rådgivare i bolaget som får intäktsbaserad ersättning har incitament att rekommendera kunderna att genomföra omstruktureringar i sina värdepappersinnehav, även om detta inte är en lämplig lösning för kunderna. Detta är en intressekonflikt som Mangold varken har identifierat eller hanterat. Huruvida Mangold i efterhand kan påvisa att bolagets rådgivare inte har påverkats av intressekonflikten fråntar inte bolaget dess ansvar att identifiera och hantera konflikten. Att bolagets riskhanteringsfunktion i efterhand har fått information om de transaktioner som rådgivarna har utfört och därmed eventuellt hade kunnat upptäcka att rådgivarna påverkats av intressekonflikten, innebär vidare inte att Mangold har hanterat den aktuella intressekonflikten på ett sätt som förhindrar att kundernas intressen påverkas negativt. Det har inte heller framkommit att Mangold informerat sina kunder om intressekonflikten.

Finansinspektionen finner mot bakgrund av det som anges ovan att Mangold har åsidosatt vad som har krävts av bolaget enligt 8 kap. 21 § LV. Brister i ett värdepappersinstituts identifiering och hantering av intressekonflikter ökar risken för att kundernas intressen åsidosätts till förmån för bolagets intressen.

Därmed har bolaget även åsidosatt de grundläggande kraven i 8 kap. 1 § LV om att tillvarata kundernas intressen när det erbjuder investeringstjänster.

3.1.2 Information till kund om lämplighetsbedömningen

All information som ett värdepappersinstitut lämnar till sina kunder ska, enligt 8 kap. 22 § tredje stycket LV, vara rättvisande och tydlig och får inte vara vilseledande.

Av undersökningen framgår att Mangold infört följande bestämmelse i det avtal bolaget ingår med sina kunder i den diskretionära portföljförvaltningen (avtal om diskretionär portföljförvaltning den 20 augusti 2010).

Kunden ansvarar själv för att innehållet i den modellportfölj som kunden valt överensstämmer med kundens önskemål och riskprofil samt med de lagar och förordningar och de interna och externa föreskrifter av olika slag som gäller för kunden.

Enligt 8 kap. 23 § LV är det Mangold som ansvarar för att en lämplighetsbedömning utförs och att den tjänst eller de finansiella instrument som rekommenderas en kund är lämpliga för denne. Trots detta har Mangold genom lydelsen av den aktuella bestämmelsen till synes lagt över ansvaret på kunderna att bedöma att den portfölj de valt, och de värdepapper som ingår i denna, överensstämmer med deras önskemål och riskprofil. Mangold har i sitt yttrande medgett att formuleringen i avtalet är olycklig, men anfört att avtalet aldrig har tillämpats så att kunderna rent faktiskt har ålagts detta ansvar. Avsikten med bestämmelsen har, enligt bolaget, varit att uppmana kunderna att sätta sig in i de risker som är kopplade till respektive modellportfölj. Mangold har även anfört att kunderna inte lidit någon skada eller framfört några klagomål med anledning av bestämmelsen.

Enligt Finansinspektionen har Mangold genom den aktuella bestämmelsen gett sina kunder i den diskretionära portföljförvaltningen intrycket att det är kunderna som är ansvariga för att den investeringstjänst och de finansiella instrument som rekommenderas dem är lämpliga för dem. Mangold har därmed vilselett kunderna om det ansvar bolaget har enligt 8 kap. 23 § LV. Att det inte har framförts några kundklagomål och att bolaget hävdar att kunderna inte lidit skada ändrar inte denna bedömning. Det skulle i det aktuella fallet även kunna tänkas att kunderna faktiskt avhållit sig från att framföra klagomål på grund av att de tagit den ovan nämnda bestämmelsen på allvar.

Finansinspektionen finner mot bakgrund av det som anges ovan att Mangold åsidosatt de krav som följer av 8 kap. 22 § LV om att all information som ett värdepappersinstitut lämnar ska vara rättvisande, tydlig och inte vilseledande. Därmed har Mangold även, enligt Finansinspektionens bedömning, åsidosatt de grundläggande kraven i 8 kap. 1 § LV om att tillvarata kundernas intressen när det erbjuder investeringstjänster.

3.2 Informationsinhämtning enligt 8 kap. 23 § LV (lämplighetsbedömning)

När ett värdepappersinstitut erbjuder investeringsrådgivning till en kund avseende finansiella instrument eller diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument ska institutet, enligt 8 kap. 23 § LV, inhämta nödvändiga uppgifter från kunden om dennes kunskaper och erfarenheter av den specifika tjänsten eller produkten samt om dennes ekonomiska situation och mål med investeringen, så att institutet kan rekommendera de investeringstjänster och finansiella instrument som är lämpliga för denne. De uppgifter som inhämtas ska enligt 8 kap. 12 § LV dokumenteras på ett sådant sätt att Finansinspektionen har möjlighet att övervaka att gällande regelverk följs.

Vilka uppgifter som behöver inhämtas från kunden för att lagens krav ska vara uppfyllda kan variera beroende av vilka finansiella instrument som rådgivningen gäller. Enligt Finansinspektionen bör mer detaljerad information inhämtas när det rör sig om komplexa eller riskfyllda finansiella instrument än när det handlar om mindre komplexa eller mindre riskfyllda instrument. Vidare krävs det att institutet inhämtar fler upplysningar om kunden när det till exempel lämnar rådgivning till en oerfaren kund om köp av stora poster i komplicerade finansiella instrument jämfört med vad som krävs om det är fråga om en enstaka rådgivning som rör en liten investering i finansiella instrument med låga risker (se prop. 2006/07:115 s. 438).

Mangolds kunder har rekommenderats att investera i strukturerade produkter av typerna aktieindexobligationer, autocalls, sprinters och hävstångscertifikat. Strukturerade produkter är nästan undantagslöst komplexa sparprodukter, ofta med otydliga och ibland mycket höga risker samt svårbegripliga avkastningsmöjligheter. Produkternas egenskaper, risker och villkor kan därmed vara svåra att förstå och utvärdera för en genomsnittlig investerare. Komplexiteten i produkterna möjliggör höga avgifter och ersättningar till produktarrangörer och distributörer av produkterna.

Samtliga kundakter som Finansinspektionen granskat har avsett icke-professionella kunder.

Uppgifter om kundens mål med investeringen

Ett värdepappersinstituts information om kundens mål med investeringen ska enligt 15 kap. 2 och 5 §§ värdepappersföreskrifterna, när det är relevant, innehålla uppgifter om placeringshorisont, kundens riskvilja och riskprofil samt syftena med investeringen. Med beaktande av den typ av finansiella instrument som Mangold lämnat rådgivning om och eftersom samtliga av bolagets kunder varit icke-professionella, anser Finansinspektionen att bolaget varit skyldigt att från samtliga kunder inhämta alla uppgifter som krävs enligt denna bestämmelse.

Av Finansinspektionens undersökning framgår att Mangold, när det inhämtar information om kunden för att genomföra lämplighetsbedömningen, använder en standardblankett med ett antal frågor som ska besvaras av kunden. Blanketten finns bilagd i samtliga granskade kundakter. Blanketten innehåller två frågor som rör kundens ”risknivå”. Den ena frågan rör hur stor del av

kundens totala förmögenhet som placeras hos Mangold. På denna fråga är svarsalternativen ”1–25 procent, 26–50 procent, 51–75 procent, och 76–100 procent”. På den andra frågan ska kundens besvara vilken nivå som bäst beskriver kundens riskbenägenhet. Svarsalternativen är ”låg, medelhög och hög”. Av undersökningen framgår inte att bolaget har inhämtat någon ytterligare information om kundens riskvilja och riskprofil för att kunna göra en korrekt bedömning av kundens mål med investeringen. Det finns inte heller något som tyder på att bolaget åtminstone försökt utröna kundens förståelse för bolagets riskkategorisering. Den blankett som Mangold använt innehåller till exempel inte någon förklaring till vad de olika risknivåerna innebär rent faktiskt för kunden.

Mangold har inte invänt mot de iakttagelser som Finansinspektionen gjort i denna del.

Mot den angivna bakgrunden finner Finansinspektionen att Mangold inte har inhämtat tillräckliga uppgifter om kundernas riskvilja och riskprofil för att kunna göra en korrekt bedömning av kundens mål med investeringen.

Uppgifter om kundens kunskap och erfarenhet

För att kunna bedöma om en kund har nödvändig kunskap och erfarenhet för att kunna förstå riskerna med en investering ska ett värdepappersinstitut enligt 15 kap. 2 och 8 §§ värdepappersföreskrifterna inhämta information om bland annat de typer av tjänster, transaktioner och finansiella instrument som kunden är bekant med. Informationen ska inhämtas i den utsträckning som det är lämpligt med hänsyn till kundens typ, arten och omfattningen på tjänsten samt typen av produkt eller transaktion.

Av de kundakter som Finansinspektionen granskat framgår att kunderna har rekommenderats att investera i strukturerade produkter av typerna aktieindexobligationer, autocalls, sprinters och hävstångscertifikat. När ett värdepappersinstitut lämnar rådgivning om strukturerade produkter till icke-professionella kunder krävs det, enligt Finansinspektionens bedömning, att bolaget inhämtar detaljerad information om kundernas kunskap och erfarenhet av de specifika instrument som bolaget erbjuder. Bedömningen baseras på att olika typer av strukturerade produkter kan ha mycket varierande grader av komplexitet, avkastningspotential och risk.

Av bolagets blankett för lämplighetsbedömning framgår att bolaget inhämtar uppgifter om kundens erfarenheter av aktieindexobligationer, warranter och hävstångscertifikat. Bolaget har inte i något fall inhämtat information om kundens kunskaper och erfarenheter av de andra typerna av strukturerade produkter som Mangold har förmedlat, till exempel autocalls och sprinters.

Mangold har inte invänt mot de iakttagelser som Finansinspektionen gjort i denna del.

Finansinspektionen finner mot bakgrund av det som anges ovan att Mangold, i de fall bolaget lämnat kunderna rekommendationer att investera i autocalls och sprinters, inte inhämtat tillräcklig information för att kunna bedöma om dessa

kunder har haft nödvändig kunskap och erfarenhet för att kunna förstå riskerna med de produkter som Mangold förmedlat till dem.

Sammantagen bedömning

Mangold har i sitt yttrande uppgett att bolaget under 2012 på eget initiativ omarbetat den blankett som bolaget använder för att inhämta information om kunderna. Enligt Mangolds uppfattning uppfyller den nya blanketten de krav på informationsinhämtning som följer av 8 kap. 23 § LV. Bolaget har även anfört att bolagets kunder inte lidit skada på grund av de iakttagelser som Finansinspektionen gjort.

Vid en sammantagen bedömning finner Finansinspektionen att Mangold har brutit i sin skyldighet att inhämta tillräcklig information om kunderna för att kunna göra en bedömning av om de finansiella instrument som rekommenderats kunderna varit lämpliga för dem. Att bolaget inte fått några klagomål från sina kunder ändrar inte denna bedömning.

Mangold har därmed brutit i sin skyldighet att inhämta nödvändig information från kund enligt 8 kap. 23 § LV samt ovan angivna bestämmelser i 15 kap. värdepappersföreskrifterna. Mangolds brister har medfört en risk för att bolagets kunder investerat i finansiella instrument som varit olämpliga för dem. Bristerna har även försvårat för Finansinspektionen att följa upp om bolagets kunder har rekommenderats produkter som var lämpliga för dem eller inte och har därmed försvårat myndighetens tillsyn.

3.3 Diskretionär portföljförvaltning

Ett värdepappersinstitut får, enligt 8 kap. 14 § första stycket LV, uppdra åt någon annan att utföra ett visst arbete och vissa funktioner som är av väsentlig betydelse för verksamheten. Institutet måste dock säkerställa att den utlagda verksamheten drivs av uppdragstagaren under kontrollerade och säkerhetsmässigt betryggande former samt att uppdraget inte väsentligt försämrar kvaliteten på institutets internkontroll och Finansinspektionens möjligheter att övervaka att institutet följer de regler som gäller för verksamheten. Om ett uppdragsavtal innebär en väsentlig förändring av förutsättningarna för värdepappersinstitutets tillstånd att driva värdepappersrörelse ska institutet, enligt andra stycket samma paragraf, anmäla avtalet till Finansinspektionen och samtidigt lämna en redogörelse för uppdragets omfattning.

I 9 kap. värdepappersföreskrifterna finns mer detaljerade bestämmelser som reglerar hur ett värdepappersinstitut ska handla när det ingår ett uppdragsavtal som avser arbete eller funktioner av väsentlig betydelse för verksamheten. Till exempel anges i 9 kap. 5 § bland annat att institutet ska handla med den skicklighet, omsorg och aktsamhet som krävs och vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att uppdragstagaren har den kompetens, kapacitet och de tillstånd som krävs enligt lag för att utföra den utlagda verksamheten tillförlitligt och professionellt.

Mangold erbjuder sina kunder diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument i enlighet med externt framtagna modellportföljer. Av

det avtal som Mangold ingår med sina kunder om denna investeringstjänst framgår att bolaget använder sig av teknisk analys, i form av sofistikerade datorbaserade modeller, som underlag för de placeringar som görs inom ramen för modellportföljerna. Av avtalet framgår vidare att de tekniska analyserna tillhandahålls av en extern systemleverantör i form av elektroniska köp- och säljsignaler som i Mangolds system omvandlas till motsvarande order i kundens depå.

Enligt uppgifter från Mangold hade bolaget per oktober 2012 tre aktiva systemleverantörer. Ingen av dessa hade tillstånd att driva värdepappersrörelse. Finansinspektionen har granskat det avtal som Mangold den 9 februari 2012 ingick med en av dessa systemleverantörer (leverantören). Av avtalet framgår bland annat att Mangold har uppdragit åt leverantören att ställa samman en eller flera modellportföljer. Det framgår också att leverantören ska sända Mangold de köp- och säljsignaler som följer av modellportföljerna, genom ett av Mangold tillhandahållet webbaserat användargränssnitt eller ett av leverantören utvecklat system. Av avtalet framkommer vidare att de köp- och säljsignaler som sänds från leverantören, automatiskt genom Mangolds system, kommer att leda till motsvarande transaktioner i kundernas depåer hos Mangold. Leverantören har således utfört en tjänst åt Mangold som Mangold annars självt skulle ha utfört. Det står därmed klart att avtalet mellan bolaget och leverantören är ett uppdragsavtal enligt definitionen i 2 kap. 1 § 9 värdepappersföreskrifterna.

Mangold har medgett att det aktuella avtalet utgör ett uppdragsavtal enligt ovan nämnd bestämmelse. Bolaget har emellertid anfört att den verksamhet som Mangold uppdragit åt leverantören att utföra, mot bakgrund av verksamhetens begränsade omfattning, inte inneburit en väsentlig förändring av förutsättningarna för Mangolds tillstånd att driva värdepappersrörelse och att bolaget därför inte har varit skyldigt att anmäla uppdragstavalet till Finansinspektionen. Mangold har vidare anfört att bolaget anser att den verksamhet som leverantören utfört inte utgör en del av den tillståndspliktiga investeringstjänsten diskretionär portföljförvaltning. Det huvudsakliga skälet för Mangolds inställning i denna del är att Mangold har övervakat de transaktioner som skett i kundernas portföljer med anledning av de köp- och säljsignaler som sänts av leverantören, bland annat för att säkerställa att köp- och säljsignalerna överensstämmer med förutsättningarna för den portfölj som kunden valt. Mangold har vidare anfört att bolagets övervakningssystem kan blockera affärer vid avvikelser.

Diskretionär portföljförvaltning, som är en tillståndspliktig investeringstjänst enligt 2 kap. 1 § LV, innebär att värdepappersinstitutet förvaltar kundens värdepapper på skönsmässig grund. Enligt Finansinspektionens bedömning är förberedande analysarbete inför en transaktion i en kunds värdepappersportfölj en väsentlig del av den diskretionära portföljförvaltningen som Mangold tillhandahållit sina kunder. Detta innebär att Mangold genom avtalet har uppdragit åt leverantören att utföra en del av den tillståndspliktiga investeringstjänst som Mangold tillhandahåller sina kunder. Att Mangold har haft ett system för att kontrollera, och i vissa fall blockera, de köp- och säljsignaler som leverantören sänt till bolaget ändrar inte denna bedömning.

Ett fel eller en brist i utförandet av det arbete som Mangold uppdragit åt leverantören att utföra skulle allvarligt försämra hur Mangold uppfyller sina skyldigheter enligt LV. Det arbete som Mangold har uppdragit åt leverantören att utföra är därmed att anse som ett arbete som är av väsentlig betydelse för Mangolds verksamhet och Mangold har därför varit skyldigt att vidta de åtgärder som krävs enligt 9 kap. 5 § andra stycket 1 värdepappersföreskrifterna. Uppdragsavtalet får också, eftersom det gällt en del av en tillståndspliktig investeringstjänst, anses innebära en väsentlig förändring av förutsättningarna för Mangolds tillstånd att driva värdepappersrörelse. Uppdragsavtalet har därmed utgjort ett sådant avtal som ska anmälas till Finansinspektionen enligt 8 kap. 14 § andra stycket LV.

Mangold har i sitt yttrande anfört att bolaget innan det ingick det aktuella uppdragsavtalet varit i kontakt med Finansinspektionen i syfte att få klarhet i frågan om det arbete som Mangold uppdragit åt leverantören att utföra var att anse som en tillståndspliktig investeringstjänst. I förfrågan har Mangold bitt Finansinspektionen bekräfta att Mangolds avtal med systemleverantörerna inte var att anse som ett uppdragsavtal enligt LV och att leverantörernas verksamhet att leverera teknisk analys inte var tillståndspliktig. Mangold har vidare uppgett att bolaget har avvaktat ett formellt besked från Finansinspektionen i frågan men att något sådant aldrig lämnats.

Det åligger Mangold att vid var tid uppfylla de bestämmelser som gäller för bolagets verksamhet. Att Finansinspektionen inte har lämnat ett formellt besked på en förfrågan från bolaget innebär inte att bolaget kan utgå ifrån att Finansinspektionen har haft samma uppfattning som bolaget. Av en tjänsteanteckning i det aktuella förfrågansärendet (FI Dnr 10-3501) framgår vidare att Mangold den 16 juni 2010 informerades om att Finansinspektionen inte lämnar bindande förhandsbesked. Bolaget informerades vidare om att den jurist som handlade ärendet var av uppfattningen att leverantörsavtalet sannolikt utgjorde ett uppdragsavtal och att leverantörens verksamhet eventuellt kunde vara tillståndspliktig.

Sammanfattningsvis anser Finansinspektionen att Mangold, genom att lägga ut ett arbete som är av väsentlig betydelse för bolagets verksamhet till ett företag som saknat det tillstånd som krävs, inte har iakttagit den skicklighet, omsorg och aktsamhet som krävs enligt 9 kap. 5 § andra stycket 1 värdepappersföreskrifterna. Bolaget har därmed inte uppfyllt de krav som följer av 8 kap. 14 § första stycket LV. Därtill kommer att Mangold har överträtt bestämmelsen i 8 kap. 14 § andra stycket LV genom att inte anmäla det uppdragsavtal som bolaget ingått med leverantören till Finansinspektionen. Detta har också försvårat för Finansinspektionen att utöva tillsyn över att bestämmelserna om uppdragsavtal följs.

3.4 Intern styrning och kontroll

Ett värdepappersbolag är, enligt 8 kap. 4 § LV, skyldigt att identifiera, mäta, styra, internt rapportera och ha kontroll över de risker som dess rörelse är förknippad med. Dessutom ska ett värdepappersbolag se till att det har en tillfredställande intern kontroll.

3.4.1 Regelefterlevnad

Av 6 kap. 9 § värdepappersföreskrifterna följer att ett värdepappersbolag ska ha en permanent och effektiv funktion för regelefterlevnad och att denna funktion ska arbeta oberoende. För att funktionen för regelefterlevnad ska kunna fullgöra sina uppgifter korrekt och på ett oberoende sätt ska värdepappersinstitutet, enligt 6 kap. 10 § värdepappersföreskrifterna, bland annat se till att funktionen har de befogenheter, resurser och den sakkunskap som krävs.

Funktionen för regelefterlevnad spelar en viktig roll för en fungerande intern kontroll. Funktionen ska kontrollera och regelbundet bedöma om värdepappersbolaget har lämpliga och effektiva åtgärder och rutiner för att minimera risken för att bolaget inte fullgör sina förpliktelser enligt LV och andra författningar som reglerar dess verksamhet. Funktionen ska också ge råd och stöd till relevanta personer som utför investeringstjänster och bedriver investeringsverksamhet. En central del av funktionens ansvar är att genomföra regelbundna och löpande kontroller av bolagets regelefterlevnad. Finansinspektionen har i undersökningen granskat det arbete som Mangolds regelefterlevnadsfunktion utfört under åren 2010–2012.

Mangolds funktion för regelefterlevnad har under perioden 2010–2012 bemannats av en person. På grund av personalomsättning har funktionen emellertid varit bemannad av ett antal olika personer. Under en period hösten 2010 och även under sommaren 2011 har den som varit ansvarig för bolagets regelefterlevnad inte varit anställd i bolaget. Under dessa perioder har bolaget istället anlitat en extern konsult för att ansvara för regelefterlevnaden.

Av Finansinspektionens undersökning framgår att Mangolds regelefterlevnadsfunktion under 2010 och 2011 genomfört fem stickprovskontroller av bolagets regelefterlevnad. Kontrollerna har avsett bolagets efterlevnad av reglerna för diskretionär portföljförvaltning, transaktionsrapportering, penningtvätt, och anställdas egna affärer. Därutöver har funktionen under 2011 påbörjat en genomlysning av affärsområdenas mallar och dokument. Några ytterligare stickprovskontroller har inte genomförts av regelefterlevnadsfunktionen under 2010 och 2011.

Mangolds regelefterlevnadsfunktion har således under en tvåårsperiod endast genomfört en stickprovskontroll inom bolagets affärsområde Kapitalförvaltning. Affärsområdet, som är ett av de affärsområden som genererar störst intäkter åt bolaget, innefattar framtagande av strukturerade produkter, extern distribution av strukturerade produkter, investeringsrådgivning och diskretionär portföljförvaltning. Inom affärsområdet bedriver Mangold således sådan verksamhet som kringgärdas av omfattande och detaljerade regler som syftar till att skydda bolagets kunder.

Vidare har regelefterlevnadsfunktionen under 2010 och 2011 inte genomfört några stickprovskontroller alls av hur bolaget uppfyller kraven inom affärsområdena Aktiehandel, Corporate Finance, Emissionstjänster och Market Making. Detta trots att bolaget även inom dessa områden bedriver omfattande och komplex verksamhet, bland annat kundhandel på börsen genom handelsapplikation, företagsrådgivning inom kapitalmarknaden, administrativa emissionstjänster inom till exempel företrädesemissioner, riktade nyemissioner och private placements samt likviditetsgaranti. Dessutom är Mangold Certified Adviser till ett tjugotal företag listade på First North med uppdrag att säkerställa att bolag listade på First North uppfyller krav på bland annat informationsgivning.

Mangold har i sitt yttrande medgett att det har genomförts färre stickprovskontroller än önskat under de aktuella åren. Bolaget har uppgett att detta berott på den personalomsättning som varit inom funktionen. Bolaget var under hösten 2010 och sommaren 2011 tvunget att ta hjälp av en extern konsult för att sköta funktionens arbete, vilket medförde att funktionen snarare förvaltades än utvecklades under dessa perioder. Detta medförde i sin tur att det byggdes upp en balans av uppgifter som tillsammans med det löpande arbetet blev väl tungt när det slutligen tillsattes en ordinarie person till funktionen. Bolaget upptäckte dock de negativa konsekvenserna av personalomsättningen i funktionen först i efterhand.

Finansinspektionen konstaterar att Mangold under de aktuella åren har bedrivit en omfattande och komplex verksamhet inom ett antal affärsområden. Bolaget har uppgett att det under åren 2010 och 2011 hade omkring 50 anställda. Dess omsättning uppgick enligt bolaget till cirka 60 miljoner kronor 2010 och cirka 70 miljoner kronor 2011. Enligt Finansinspektionens bedömning har de stickprovskontroller som bolagets regelefterlevnadsfunktion utfört under 2010 och 2011 inte varit tillräckliga för att kunna bedöma om de åtgärder och rutiner som Mangold antagit för att minimera risken för att bolaget inte fullgör sina förpliktelser enligt LV och andra författningar som reglerar dess verksamhet, har varit lämpliga och effektiva. Under dessa år har Mangold således inte haft en fungerande uppföljning av regelefterlevnaden i bolaget.

Vad bolaget uppgett om att bristerna i regelefterlevnadsfunktionens arbete berott på personalomsättning ändrar inte Finansinspektionens bedömning i denna del. Bolaget är skyldigt att vid var tid se till att dess kontrollfunktioner har de resurser som krävs för att säkerställa att bolaget har en tillfredsställande intern kontroll.

Finansinspektionen finner mot bakgrund av det som anges ovan att Mangold inte har säkerställt att bolagets funktion för regelefterlevnad har haft de resurser som krävs enligt 6 kap. 10 § värdepappersföreskrifterna. Detta har medfört att bolaget under 2010 och 2011, i strid med 6 kap. 9 § värdepappersföreskrifterna, inte har haft en effektiv funktion för regelefterlevnad. Bolaget har därmed inte uppfyllt kraven i 8 kap. 4 § LV om att ha en tillfredsställande intern kontroll.

3.4.2 Riskhantering

I 6 kap. 12 § värdepappersföreskrifterna finns bestämmelser om ett värdepappersbolags funktion för riskhantering. Funktionen ska, om det är lämpligt och rimligt med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och komplexitet samt arten och omfattningen av institutets investeringstjänster och investeringsverksamhet, arbeta oberoende för att hantera de risker som uppstår i bolagets verksamhet.

Vid Finansinspektionens undersökning framkom först att Mangold under perioden januari 2011 till december 2011 helt saknat en oberoende funktion för riskhantering. Mangold har emellertid i samband med sitt yttrande inkommit med underlag som visar att bolaget under den aktuella perioden haft en sådan funktion. Av yttrandet framgår dock vidare att den person som då var ansvarig för riskhanteringsfunktionen under perioden december 2010 till september 2011 även var ansvarig för Mangolds Back Office-funktion. Detta innebär att funktionen inte har arbetat oberoende från bolagets övriga verksamhet. Mangold har anfört att bolaget inte varit skyldigt att upprätthålla en separat och oberoende funktion för riskhantering under den aktuella perioden.

Som redogjorts för ovan har Mangold bedrivit en omfattande och komplex verksamhet inom ett antal affärsområden. Mangold har tillstånd att bedriva samtliga investeringstjänster och investeringsverksamheter som anges i 2 kap. 1 § LV förutom tillstånd för drift av handelsplattform. Därutöver har bolaget tillstånd att bedriva ett antal sidotjänster, tillstånd att driva sidoverksamhet som Certified Adviser samt tillstånd att utöva försäkringsförmedling. Med beaktande av den verksamhet Mangold bedrivit under den aktuella perioden bedömer Finansinspektionen att Mangold var skyldigt att ha en oberoende riskhanteringsfunktion.

Mot bakgrund av det som anges ovan finner Finansinspektionen att Mangold inte har uppfyllt de krav som följer av 6 kap. 12 § värdepappersföreskrifterna. Bolaget har därmed inte heller uppfyllt kraven i 8 kap. 4 § LV om att ha en tillfredsställande intern kontroll.

4 Övervägande om ingripande

4.1 Tillämpliga bestämmelser

Finansinspektionen ska enligt 25 kap. 1 § LV ingripa om ett värdepappersinstitut åsidosatt sina skyldigheter enligt lag, andra författningar som reglerar bolagets verksamhet, företagets bolagsordning, stadgar eller reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar bolagets verksamhet. Finansinspektionen ska då utfärda ett föreläggande att inom en viss tid begränsa rörelsen i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig, ska företagets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

Finansinspektionen får enligt 25 kap. 2 § LV avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om företaget gör rättelse eller om något annat organ har vidtagit åtgärder mot företaget som bedöms tillräckliga.

Om ett svenskt värdepappersinstitut har meddelats beslut om anmärkning eller varning får Finansinspektionen enligt 25 kap. 8 § besluta att företaget ska betala en straffavgift.

Straffavgiften ska enligt 25 kap. 9 § LV uppgå till lägst 5 000 kronor och högst 50 miljoner kronor. Avgiften får inte överstiga tio procent av företagets omsättning närmast föregående räkenskapsår. För värdepappersinstitut får avgiften inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven i 8 kap. 3 § LV.

4.2 Bedömning av överträdelserna och val av ingripande

Reglerna i LV syftar bland annat till att åstadkomma ett fullgott kundskydd. Finansinspektionens utredning visar att Mangold i sin verksamhet brutit mot ett antal centrala kundskyddsregler. Bolaget har även haft allvarliga brister i sin interna styrning och kontroll.

Det ersättningssystem som Mangold haft har skapat starka incitament för bolagets rådgivare att rekommendera kunderna vissa produkter, trots att det kan ha funnits andra produkter i Mangolds utbud som varit mer fördelaktiga för kunderna. Ersättningssystemet har även skapat incitament för bolagets rådgivare att rekommendera kunderna att genomföra omstruktureringar i sina värdepappersinnehav, även om detta inte varit lämpligt för kunderna. Dessa intressekonflikter har Mangold inte hanterat på ett fullgott sätt. Bristerna har ökat risken för att kundernas intressen åsidosatts till förmån för bolagets intressen. Bolaget har därmed också brutit i de grundläggande krav som finns om att tillvarata kundernas intressen när det erbjuder investeringstjänster. Mangold har därutöver lämnat kunderna vilseledande information om det ansvar som åvilar bolaget enligt bestämmelserna om lämplighetsbedömning.

Vidare har Mangold brutit i sin skyldighet att inhämta nödvändiga uppgifter från kunderna för att kunna rekommendera sådana produkter som varit lämpliga för dem. Detta har medfört en risk för att bolaget har rekommenderat sina kunder finansiella instrument som inte varit lämpliga för dem. Till detta kommer att Mangold lagt ut tillståndspliktig verksamhet till ett bolag som saknat nödvändiga tillstånd. Därigenom har bolaget utsatt sina kunder inom den diskretionära portföljförvaltningen för risken att de placeringar som har gjorts åt kunderna inte har varit lämpliga för dem. Bolaget har även underlåtit att anmäla uppdragsavtalet till Finansinspektionen. Både bristen i informationsinhämtning och underlåtenheten att anmäla uppdragsavtalet har försvårat Finansinspektionens tillsyn över att bolaget följer de regler som gäller för verksamheten.

I Finansinspektionens undersökning har vidare framkommit att Mangold haft allvarliga brister i sin interna styrning och kontroll. Mangold har inte säkerställt att bolagets funktion för regelefterlevnad haft de resurser som krävs för att kunna utöva en effektiv kontroll av bolagets regelefterlevnad. Detta har

medfört att Mangold under en längre tid inte haft en fungerande uppföljning av regelefterlevnaden i bolaget. Därutöver har bolaget under en längre tid saknat en riskhanteringsfunktion som arbetat oberoende, trots att detta har krävts med hänsyn till bolagets verksamhet.

Mangold anser att Finansinspektionen bör avstå från ingripande med anledning av att bolagets brister varit ringa eller ursäktliga samt att bolaget vidtagit rättelse genom de åtgärder som det angivit. Enligt Finansinspektionen är dock överträdelserna av sådan karaktär att det inte finns utrymme för att göra detta. Finansinspektionen kan endast avstå ifrån att ingripa vid överträdelser som till sin art är mindre allvarliga (jmf. prop. 2006/07:115 s. 500).

Som framgår ovan har flera av de brister som konstaterats i Mangolds verksamhet medfört risk för att kundernas intressen skulle kunna skadas allvarligt. Bristerna har även i flera fall försvårat Finansinspektionens tillsyn över att bolaget följer de regler som gäller för verksamheten. Sammantaget bedömer Finansinspektionen att bristerna har varit så allvarliga att det i och för sig finns skäl att återkalla bolagets tillstånd att driva värdepappersrörelse. Finansinspektionen tar dock hänsyn till att bolaget har vidtagit en rad åtgärder för att komma tillrätta med de brister som funnits i verksamheten. I vissa fall har bolaget vidtagit åtgärder redan innan Finansinspektionen påtalat bristerna. Bolaget har bland annat tagit bort hävstångscertifikat ur det produktutbud som rådgivare med rörlig ersättning kan rekommendera samt uppdaterat sina riktlinjer för hantering av intressekonflikter. Bolaget har även tagit fram nya underlag för den lämplighetsbedömning som bolaget är skyldigt att utföra. Dessutom har Mangold avvecklat den automatiserade handeln inom bolagets diskretionära portföljförvaltning. Mangold har även uppgett att bolaget avser att förstärka sin regelefterlevnadsfunktion samt genomföra utbildningsinsatser för styrelsen och verkställande direktören inom intern styrning och kontroll. Utifrån de förbättringar som bolaget genomfört och planerar att genomföra anser Finansinspektionen att det är en tillräckligt ingripande åtgärd att bolaget meddelas en varning förenad med en straffavgift.

När det gäller straffavgiftens storlek konstaterar Finansinspektionen att bolagets omsättning enligt senast fastställd årsredovisning, uppgår till 79 143 000 kronor. Straffavgiften kan därför högst uppgå till 7 914 300 kronor. Straffavgiften ska vara en gradering av bolagets överträdelser. Enligt Finansinspektionen är det mot bakgrund av överträdelsernas art och omfattning motiverat att bestämma straffavgiften till 6 000 000 kronor.

Straffavgiften, som tillfaller staten, kommer att faktureras av Finansinspektionen efter det att ärendet har vunnit laga kraft.

FINANSINSPEKTIONEN

Bengt Westerberg
Styrelseordförande

Mathilda Ludwigs
Jurist
08-787 83 01

Beslut i detta ärende har fattats av Finansinspektionens styrelse (Bengt Westerberg, ordförande, Margareta Åberg, Birgitta Johansson-Hedberg, Eva Lindström, Hans Nyman och Martin Andersson, generaldirektör) efter föredragning av juristen Mathilda Ludwigs. I den slutliga handläggningen har även chefsjuristen Per Håkansson, avdelningschefen Robert Karlsson, enhetscheferna Håkan Dahlberg och Karin Grefberg samt finansinspektörerna Katharina Mårtensson och Krister Kylås deltagit.

Bilagor

Bilaga 1 – Hur man överklagar

Bilaga 2 – Tillämpliga bestämmelser

Kopia: Bolagets VD

DELGIVNINGSKVITTO

FI Dnr 11-5811
Delgivning nr 1

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Varning och straffavgift

Handling:

Beslut avseende varning och straffavgift den **13 november 2013** till Mangold
Fondkommission AB

Jag har denna dag tagit del av handlingen.

.....
DATUM

.....
NAMNTECKNING

.....
NAMNFÖRTYDLIGANDE

.....
EV. NY ADRESS

.....

.....

.....

Detta kvitto ska sändas tillbaka till Finansinspektionen **omgående**. Om kvittot inte skickas tillbaka kan delgivning ske på annat sätt, t.ex. genom stämmingsman.

Om du använder det bifogade kuvertet är återsändandet gratis.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Bilaga 1

Hur man överklagar

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till Förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka eller lämna det till Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm.

Ange följande i överklagandet:

- Namn och adress
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets nummer
- Varför ni anser att beslutet är felaktigt
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Kom ihåg att underteckna skrivelsen.

Överklagandet ska ha kommit in till Finansinspektionen inom tre veckor från den dag ni fått ta del av beslutet.

Finansinspektionen skickar överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm, om det kommit in i tid och Finansinspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt som ni begärt.

Tillämpliga bestämmelser

Intressekonflikter och information till kund

Ett värdepappersinstitut ska enligt 8 kap. 1 § LV tillvarata sina kunders intressen när det tillhandahåller investeringstjänster eller sidotjänster till dessa samt handla hederligt, rättvist och professionellt. Ett värdepappersinstitut ska även i övrigt handla på ett sätt så att allmänhetens förtroende för värdepappersmarknaden upprätthålls.

Av 8 kap. 21 § LV framgår att ett värdepappersinstitut ska vidta alla rimliga åtgärder för att

1. identifiera de intressekonflikter som kan uppkomma mellan institutet, ett anknutet ombud eller någon närstående person till dem och en kund eller mellan kunder i samband med tillhandahållande av investeringstjänster och sidotjänster, samt
2. förhindra att kundernas intressen påverkas negativt av intressekonflikter.

Om de åtgärder som ett institut har vidtagit enligt första stycket 1 inte räcker för att förhindra att kundernas intressen kan komma att påverkas negativt, ska institutet tydligt informera kunden om arten av eller källan till intressekonflikterna innan institutet åtar sig att utföra en investeringstjänst eller sidotjänst för kundens räkning.

Av 8 kap. 22 § tredje stycket LV framgår att all information som ett värdepappersinstitut lämnar till sina kunder ska vara rättvisande och tydlig och får inte vara vilseledande.

Informationsinhämtning enligt 8 kap. 23 § LV (lämplighetsbedömning)

Ett värdepappersinstitut ska enligt 8 kap. 12 § LV dokumentera samtliga investeringstjänster, sidotjänster och transaktioner som det har genomfört. Dokumentationen ska ske på ett sådant sätt att Finansinspektionen har möjlighet att övervaka att institutet har iakttagit kraven i denna lag och genomförandeförordningen samt i föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Ett värdepappersinstitut ska, när det tillhandahåller investeringstjänsterna investeringsrådgivning till kund avseende finansiella instrument eller diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument, enligt 8 kap. 23 § LV, hämta in nödvändiga uppgifter från kunden om dennes kunskaper och erfarenheter av den specifika tjänsten eller produkten samt om dennes ekonomiska situation och mål med investeringen, så att institutet kan rekommendera de investeringstjänster och finansiella instrument som är lämpliga för denne.

När värdepappersinstitutet bedömer om investeringsrådgivning eller diskretionär portföljförvaltning är lämplig för en kund enligt 8 kap. 23 § LV ska det, enligt 15 kap. 2 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2007:16) om värdepappersrörelse (värdepappersföreskrifterna), inhämta den information som är nödvändig för att förstå väsentliga fakta om kunden. Företaget ska ha en rimlig grund för att anta att den specifika transaktion som rekommenderas eller ingås som ett led i tillhandahållande av diskretionär portföljförvaltning

1. uppfyller kundens mål med investeringen
2. är av ett sådant slag att kunden finansiellt kan bära de risker som är förenliga med målen med investeringen, och
3. är av sådant slag att kunden har nödvändig kunskap och erfarenhet för att förstå riskerna med transaktionen eller portföljförvaltningen.

Ett värdepappersinstituts information om kundens mål med investeringen ska, enligt 15 kap. 5 § värdepappersföreskrifterna, när det är relevant innehålla uppgifter om hur länge kunden önskar inneha investeringen, kundens riskvilja och riskprofil samt syftena med investeringen.

Ett värdepappersinstituts information om kundens kunskaper och erfarenheter inom ett investeringsområde ska, enligt 15 kap. 8 § värdepappersföreskrifterna, i den utsträckning som det är lämpligt med hänsyn till kundens typ, arten av och omfattningen på den tjänst som ska tillhandahållas och typen av produkt eller transaktion, innehålla

1. de typer av tjänster, transaktioner och finansiella instrument som kunden är bekant med
2. art, volym och frekvens för kundens transaktioner med finansiella instrument och den tidsperiod under vilken transaktionerna har genomförts, och
3. kundens utbildningsnivå och yrke eller relevant tidigare yrke.

Diskretionär portföljförvaltning

Enligt 8 kap. 14 § första stycket 1 och 2 LV får ett värdepappersinstitut uppdras åt någon annan att utföra ett visst arbete och vissa funktioner som är av väsentlig betydelse för verksamheten, om institutet svarar för att verksamheten drivs av uppdragstagaren under kontrollerade och säkerhetsmässigt betryggande former, och uppdraget inte väsentligt försämrar kvaliteten på institutets internkontroll och Finansinspektionens möjligheter att övervaka att institutet följer de regler som gäller för verksamheten.

Av andra stycket samma paragraf framgår att, om ett uppdragsavtal enligt första stycket innebär en väsentlig förändring av förutsättningarna för värdepappersinstitutets tillstånd att driva värdepappersrörelse, ska institutet anmäla detta till Finansinspektionen och samtidigt lämna en redogörelse för uppdragets omfattning.

Enligt 2 kap. 1 § 9 värdepappersföreskrifterna är ett uppdragsavtal ett avtal i någon form mellan ett värdepappersinstitut och en uppdragstagare genom vilket uppdragstagaren utför en process, en tjänst eller en verksamhet som annars värdepappersinstitutet självt skulle ha utfört.

Enligt 9 kap. 2 § värdepappersföreskrifterna ska en del av ett värdepappersinstituts verksamhet, vid tillämpningen av 8 kap. 14 § LV, anses vara arbete och funktioner av väsentlig betydelse för verksamheten om ett fel eller en brist i utförandet av denna verksamhet allvarligt skulle försämra hur företaget uppfyller

- sina skyldigheter enligt LV
- sitt finansiella resultat, samt
- sundheten och kontinuiteten i dess investeringstjänster och investeringsverksamhet.

Av 9 kap. 5 § värdepappersföreskrifterna framgår att ett värdepappersinstitut ska handla med den skicklighet, omsorg och aktsamhet som krävs när det ingår, hanterar och säger upp uppdragsavtal som avser arbete eller funktioner av väsentlig betydelse för verksamheten eller av andra investeringstjänster eller investeringsverksamhet. Värdepappersinstitutet ska, enligt andra stycket samma paragraf, bl.a. vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att uppdragstagaren har den kompetens, kapacitet och de tillstånd som krävs enligt lag för att utföra den utlagda verksamheten tillförlitligt och professionellt.

Regelefterlevnad

Enligt 8 kap. 4 § LV ska ett värdepappersbolag identifiera, mäta, styra, internt rapportera och ha kontroll över de risker som dess rörelse är förknippad med. Bolaget ska se till att det har en tillfredställande intern kontroll.

Enligt 6 kap. 9 § värdepappersföreskrifterna ska ett värdepappersinstitut ha en permanent och effektiv funktion för regelefterlevnad. Funktionen ska arbeta oberoende, och

1. dels kontrollera och regelbundet bedöma om de åtgärder och rutiner som ska införas enligt 8 § andra stycket är lämpliga och effektiva, dels utvärdera de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa eventuella brister i värdepappersinstitutets regelefterlevnad, samt
2. ge råd och stöd till relevanta personer som utför investeringstjänster och investeringsverksamhet så att verksamheten drivs enligt lagen om värdepappersmarknaden och andra författningar som reglerar värdepappersinstitutets tillståndpliktiga verksamhet.

För att funktionen för regelefterlevnad ska kunna fullgöra sina uppgifter korrekt och på ett oberoende sätt ska värdepappersinstitutet enligt 6 kap. 10 § värdepappersföreskrifterna ansvara bl.a. för att funktionen har de befogenheter, resurser och den sakkunskap som krävs samt tillgång till all relevant information, och utse en person som ansvarar för funktionen och för all rapportering vad gäller regelefterlevnad enligt 6 kap. 7 § värdepappersföreskrifterna.

Riskhantering

Enligt 8 kap. 4 § LV ska ett värdepappersbolag identifiera, mäta styra, internt rapportera och ha kontroll över de risker som dess rörelse är förknippad med. Bolaget ska se till att det har en tillfredställande intern kontroll.

Av 6 kap. 12 § första stycket värdepappersföreskrifterna följer att ett värdepappersinstitut ska ha en funktion för riskhantering som arbetar oberoende, om det är lämpligt och rimligt med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och komplexitet, och arten på och omfattningen av dess investeringstjänster och investeringsverksamhet. Av andra stycket samma paragraf följer att funktionen för riskhantering ska implementera de riktlinjer och rutiner som avses i 6 kap. 11 § värdepappersföreskrifterna, och tillhandahålla rapporter och råd till styrelsen och den verkställande direktören enligt 6 kap. 7 § värdepappersföreskrifterna.